

VATES

r n f o

2 ■ 2008

12 vuoden avotöistä
oikeaan työsuhteeseen s. 6
Työministeri lupaa parempia
palveluja s. 8

Mervi
Niemelä-
Hytönen
vaikuttaa eikä
meinaa s.14

VATES-info on vammaisten ja osatyökykyisten työllistymisen erikoisaikakauslehti.

Päätoimittaja

Marjatta Varanka

Toimitussihteeri

Juha Saarinen
Puh. (09) 7527 5506
juha.saarinen@vates.fi

Toimittaja:
Arto Vilmi

Osoite

PL 40, 00621 Helsinki
(Oltermannintie 8)
Puh. (09) 7527 551
Faksi (09) 7527 5521

Osoitteenmuutokset ja tilaukset:

Marianne Kaunismäki
Puh. (09) 7527 5502
marianne.kaunismaki@vates.fi

VATES-info 3 / 2008
ilmestyy syyskuussa 2008.
Siihen tarkoitettun aineiston tulee olla
toimituksessa viimeistään 8.8.2008.

Toimitus toivoo lukijoilta palautetta,
juttuideoita, käytännön esimerkkejä
ja kokemuksia.

Ulkoasu / piirroksat
Markku Böök

Kannen kuva
Juha Saarinen

Painopaikka
Savion Kirjapaino Oy

Painos
7000 kpl

VATES-info on ilmainen.
Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Kaikkien osallisuus tuottaa yhteistä hyvinvointia

Kesäkuu 2008

Oikeus palkkatyöhön on sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kysymys. Jokaisella ihmisellä tulee olla mahdollisuus erilaisista lähtökohdista käsin osallistua työelämään ja sitä kautta myös muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan. Yksilötasolla syntyy positiivinen kierre: mielekkääksi koettu työ edistää työ- ja toimintakykyä, ja kohentuneet voimavarat antavat uusia valmiuksia työelämään.

Työhön kykenevien ja työhön haluavien osatyökykyisten ihmisten sulkeminen työmarkkinoiden ulkopuolelle ei edistä osallisuutta ja hyvinvointia. Sosiaalisesti kestävien, vammaisten ja osatyökykyisten osaamista arvostavien työyhteisöjen kehittymistä voidaan edistää monin tavoin.

Osatyökykyisten työhönvalmennuksesta on saatu tuloksellisia kokemuksia. Yksilöllisesti räätälöidyn pitkäkestoisen tuen avulla myös erityisen vaikeassa työmarkkina-asemassa olleet ihmiset ovat työllistyneet joko avoimille työmarkkinoille tai tuettuun työhön. Työhönvalmennuksen lisäksi tärkeää on vammaispalvelujen saavutettavuus ja osaamistaso. Näiden palvelujen avulla on mahdollista kääntää näkökulmaa avotyötoiminnan suosimisesta työsuhteiseen työllistämiseen esimerkiksi kunnissa. Pysyväisluontoisesta työstä tulee maksaa asiaankuuluvaa palkkaa.

Asiakkaiden tarpeisiin kiinnittyvä työhönvalmennus voi joidenkin pienten erityisryhmien osalta edellyttää laaja-alaista erityisasiantuntemusta, jolloin yhteistyö viranomaisverkoston ja kolmannen sektorin toimijoiden kesken on välttämätöntä.

Oikeudenmukaisuusnäkökulman ohella vammaisten työllisyystilanteen kohentamista tai kohentamista voidaan perustella myös taloudellisesta hyötynäkökulmasta. Käyttämätön työpanos on haaskausta. Työllistymisestä syntyy kustannushyötyä. Työnantaja voi edistää positiivista imagoaan työllistämällä vammaisia ihmisiä, ja mahdollisimman monen osallistuminen työhön vaikuttaa osaltaan tulevaisuuden työvoiman saatusongelmaan. Nämä ovat kuitenkin vain hyviä seurausvaikutuksia silloin, kun toiminnan lähtökohtana on sosiaalisen oikeudenmukaisuuden näkökulma ja ajatus, että oma hyvinvointi vaatii rakentuakseen kaikkien osallisuutta ja kaikkien hyvinvointia.

Hilkka Nousiainen

VATESin valtuuskunnan puheenjohtaja
Kuurojen Palvelusäätiön toiminnanjohtaja

2 Pääkirjoitus

4 "Jos työnantaja soittaisi"

Oulussa haaveillaan työnantajien työtarjouksista ja osatyökykyisten työllistymiskeskuksesta.

6 Pia Jolla ja Marika Kukkohovi unelmatöissään

Pia ohjaa liikuntaa pyörätuolistaan ja Marika työllistyi avotyöstä toimistotöihin.

8 Työministeri Tarja Cronberg lupaa, että työvoimatoimistot parantavat vammaisten palvelua

10 "Opimme kohtaamaan vammaisia työkkärin asiakkaina"

Helsingin työvoimatoimistojen virkailijoilla onnistunut erityisryhmiä koskeva koulutustilaisuus.

11 Asiointi ei kenellekään ammatti

Valtiovarainministeriön kehittämisspäälikkö Teemu Erikssonin näkökulma yhteispalvelupisteisiin.

12 Kuntaliiton Kietäväinen peräänkuuluttaa yksilöllisempää räätälöintiä

Kuntaväen eläköityminen tarjoaa vaikeasti työllistyville töitä, kunhan heidän tukensa räätälöidään kunnolla.

14 Suomen ensimmäinen esteettömyysasiamies tekee eikä meinaa

Rakennusinsinööri Mervi Niemelä-Hytönen kertoo vaikuttamistyöstään Työni ja minä -sarjassa.

17 Työstä pitäisi maksaa palkkaa ei taskurahaa

Kehitysvammaisten Tukiliiton suunnittelija Kari Vuorenpää tentissä.

18 Työllistymispalveluita tuunaamassa

Palveluiden tuottamisen tilaa ja haasteita pohtii projektisuunnittelija Anne-Mari Ollikainen.

20 Ajassa

EK:n ja SAK:n edustajat VATESin hallitukseen.

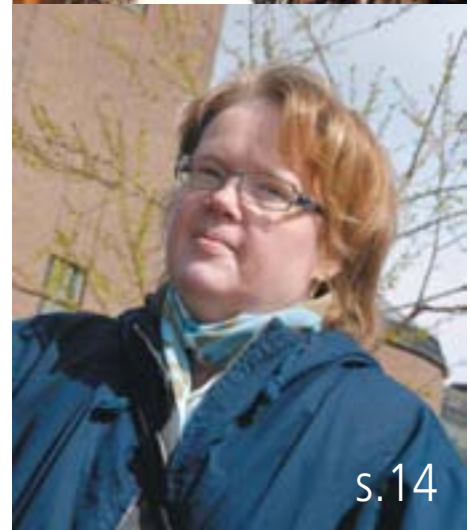
**Liity uuteen verkostoon
ja ota osaa nimikilpailuun s. 22 ja 24**

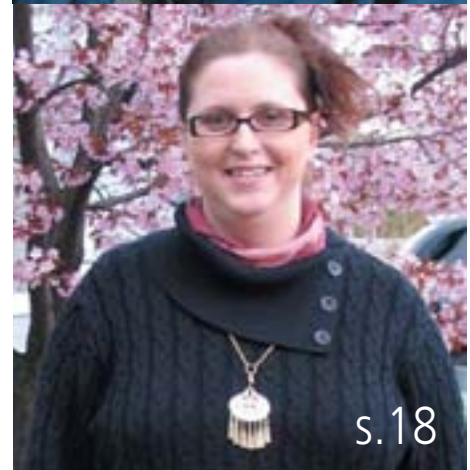
s.6

s.8

s.14

s.18

”Jos työnantaja soittaisi”

AVO-
TYÖSTÄ
TYÖ-
SUHTEESEEN

Lea Nikula (vas.) ja Helena Hemmilä uskovat, että työpaikat alkavat olla avoimempia myös osatyökykyisten työllistämiseksi.

Nuorten Ystävien projektipäälliköllä

Lea Nikulalla on haave:

- Jos työnantaja soittaisi meille ja kysyisi sopivaa työntekijää. Kaukaista utopiaako? Ei välttämättä, sillä nyt aika alkaa olla kypsä.

Nuorten Ystävien koordinoima Tuettu työllistyminen -projekti alkoi vuonna 2006. Sen päämääränä on ehkäistä sairauden, vammaisuuden tai muun syyn takia huonommassa työmarkkina-alueella olevien henkilöiden syrjäytymistä työelämästä ja yhteiskunnasta. Projekti suuntaa avoimille työmarkkinoille.

Projektissa työskentelee kaksi työhönvalmentajaa. Työnhakijoita on tällä hetkellä 22, joista projektipäällikkö Nikulan arvion mukaan 70-80 prosenttia tulee työvoimahallinnon kautta.

- Yhteysttä ovat ottaneet myös töistä kiinnostuneet itse, heidän vanhempiensa tai kunnan vammaispuolustuksen työn tekijät, hän toteaa.

Tavoitteena on, että työnhakijat työllistyvät kahden-kuuden kuukauden työharjoittelu- tai työkokeilujakson jälkeen, palkkatuella tai ilman. Osatyökykyisten työllistämiseksi yksityinen sektori on tähän asti ollut julkista aktiivisempi, mikä on ollut tietoinen valinta: yksityisellä puolella työn jatkuvuus on ollut turvatumpi.

Toinen toistaan täydentäen

Niin kauan, kun kyse ei ole lakisäätöistä toiminnasta, voidaan tuetun työllistymisen työhönvalmennusta järjestää Oulun tapaan projektina - Raha-automaattiyhdistyksen tuella.

- Järkevää olisi, että työhönvalmennusta hoidettaisiin kuntien rahoituksella yhteistyössä vaikkapa kolmannen sektorin kanssa, asumis- ja päivätoimintapalvelujen palveluesimies *Helena Hemmilä* Oulun kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta huomauttaa.

- Kunnilla ei kuitenkaan ole mahdollisuuksia luoda tällaisia uusia toimintamalleja, hän korostaa yhteistyön merkitystä.

Helena Hemmilä (vas.) ja Lea Nikula haluavat rakentaa siltoja osatyökykyisten työllistämiskentän eri toimijoiden välille.

Oulun kaupungin avotyöllä on noin 90 asiakasta. Avotyöllä tarkoitetaan kunnan huoltosuhteista työtoimintaa, jossa työntekijä työskentelee avoimilla työmarkkinoilla ilman työsuhdetta ja palkkaa.

- Avotyö on myös tärkeä muoto, sillä kaikki eivät pärjäisi työllistämistuella avoimilla työmarkkinoilla. Toisaalta monet avotyössä vuosia olleet eivät tarvitse työhönvalmennusta. Vajaatyökuntoisten erilaiset taustat ja tarpeet pitää ottaa huomioon, Hemmilä painottaa.

Lea Nikulalla ja Helena Hemmilällä on selkeitä ajatuksia siitä, miten varsin hajanainen sosiaalisen työllistämisen kenttä pitäisi organisoida:

- Osatyökykyisille oma työllistymiskeskus, jossa kullekin työnhakijalle haetaan sopiva paikka. Tiedettäisiin, mihin ohjataan, ja joku hallitsisi alueellisen palvelutarjonnan. Tällaisen keskuksen paikka olisi työvoimahallinnossa, naiset visiivat.

Mitä tuetun jakson jälkeen?

Syksyllä 2008 Oulun Nuorten ystävät saa Kirkon Yhteisvastuukeräyksen ansiosta Tuetun työllistämisen -projektiin lisää resursseja. Tänä vuonna keskitytään kehitysvammaisten työllistämiseen, jatkossa muihin vaikeasti työllistyyiin.

Iso eettinen kysymys koskee tuetun jakson jälkeistä aikaa. Mitä sitten tapahtuu? Kuka maksaa ja mitä?

Lea Nikulan päähän on jäänyt pyörimään VATESin kehittämispäällikön *Pauliina Lampisen* esiintuoma ajatus siitä, voisiko työterveyshuolto tai työvoimahallinto olla se, joka kantaa vastuun.

- Työterveyshuollon asiakkailta on kullakin omat erityistarpeensa. Kehitysvammaisella työhönvalmentajan tuki olisi hänen erityistarpeensa. Tämä olisi työntekijöiden tasavertaista kohtelua, Lea Nikula avaa ajatusta ja saa myös Helena Hemmilän innostumaan.

Työnantaja hyötyy osatyökykyisistä

Yhteistyö työnantajien kanssa on ollut toistaiseksi vähäistä. Nuorten Ystävät järjestää elokuussa yhdessä Kehitysvammaisten Tukiliiton, Autismi- ja Aspergerliiton sekä työvoimahallinnon kanssa seminaarin, jonka tarkoitus on tehdä osatyökykyisten työllistymistä ja tuettua työtä tunnetuksi.

- Valtakunnallisia ketjuja ja isoja yrityksiä olisi ihana saada mukaan, Lea Nikula toivoo.

Tuetun työllistymisen projektin myötä on saatu selville myös siihen, miksi työnantajat kieltäytyvät heille tarjotusta mahdollisuudesta. Työvoiman tarvetta ei ole tai henkilökunnalla ei ole aikaa perehdyttää uutta työntekijää.

- Osatyökykyiset työntekijät voisivat hoitaa työpaikoilla heille räätälöityjä tehtäviä, jotka muuten jäisivät tekevämmät tai joku hoitaa ne nyt vasemmalla kädellä muun työn ohessa, Hemmilä ja Nikula näkevät.

Erilaisen työntekijän asettuminen taloon on hyvin pienistä asioista kiinni.

- Pitää kertoa avoimesti etukäteen, ja työyhteisön pitää hyväksyä uusi työntekijä. Jokaisella työntekijällä on omat voimavaransa, jotka pitäisi nähdä.

■ Teksti ja kuvat: Tinja Repo

Piia Jolla ja Marika Kukkohovi unelmatöissään

Ammattikorkeakoulusta valmistunut liikunnanohjaaja Piia Jolla on päässyt unelmatyöhönsä Pohjois-Pohjanmaan Liikuntaan. Marika Kukkohovi sai juuri ennen tätä haastattelua iloisen viestin: työt Isännöintipalvelu Primantossa jatkuvat koeajan jälkeen.

Pii Jolla on aktiivisesti sekä koulutautunut että etsinyt töitä. Ylioppilaaksi hän kirjoitti kymmenen vuotta sitten ja on sen jälkeen muun muassa opiskellut avoimessa yliopistossa ja käynyt liikuntavammaisille räätälöidyn valmentavan ja kuntouttavan neljän kuukauden kurssin Pajulahden liikuntaopistossa.

- Kurssin tarkoituksena oli selvittää, kiinnostaako liikunta alana tarpeeksi, vaikka minä olin tiennyt sen aiemminkin. Minua neuvottiin hakemaan ammattikorkeakouluun, pienestä pitäen aktiivisesti liikkunut Jolla kertoo.

Opiskelu Lahden ammattikorkeakoulussa ei sujunut ihan mutkitta. Pyörätuolia käyttävä opiskelija oli osalle opettajista liian iso haaste. Tilanne parantui kolmantena opiskeluvuotena.

- Suuntautumisopinnoissa valitsin soveltavan liikunnan. Siellä pääsin kentän laidalta liikkumaankin.

Sisäänheitto työelämään -projekti avasi Jollalle työtöelämään Oulun Nuorten Ystävien projektipäällikkö *Lea Nikulan* avustuksella.

- Yksi puhelu ja työhaastattelu oli

Lapset suhtautuvat pyörätuolissa istuvaan liikunnanohjaajaan avoimin mielin ja kiinnostuneina, Piia Jolla sanoo.

jo sovittu. Hyvä kun kynnyksen yli pääsin, niin sanottiin, että tervetuloa töihin, Piia Jolla iloitsee.

Hänen työajastaan 25 prosenttia on liikunnanohjausta ja loput toimistotyötä. Työaika on kolmekymmentä tuntia viikossa. Työsopimus on puolen vuoden määräaikainen, mutta jatkosta on jo keskusteltu.

- Liikuntatapahtumissa minun vastuullani on yleensä erityisliikunta. Esimerkiksi meillä on kuusi pyörätuolia, joita saa kokeilla. Nämä ovat olleet suo-

sittuja juttuja ja varsinkin lapset suhtautuvat avoimin mielin. Uskovatkin paremmin, kun ohjaajana on aito vammainen, Jolla kuvaa.

Avotyöstä työsuhde toimistoon

Marika Kukkohovi tekee kiinteistösihteerin työtä kahdeksankymmentä tuntia kuukaudessa työsuhteisena työntekijänä.

Aiemmin avotyöpaikoissa tunteja oli kymmenen enemmän, mutta nykyiseen määrään hän on erittäin tyytyväi-

AVO- TYÖSTÄ TYÖ- SUHTEESEEN

Marika Kukkohovi (vas.) saa työhönvalmentajansa Marja Hämäläisen tukea sitä tarvitessaan.

Marika Kukkohovi nauttii toimistotyöstä. Uusimpana haasteena on ollut atk-taitojen kehittäminen.

Piia Jolla on liikkunut ikänsä. Salibandy onnistuu pyörätuolista, kun maila on sopivan mittainen.

nen: aikaa jää harrastuksiin, ja jos työ kiireaikoina vie enemmän aikaa, kertyy vapaapäiviäkin vastaavasti enemmän.

Toimistoalan työt ovat Tuetun työllistymisen projektissa olleet kaikkein hankalimpia löytää, kertoo projektipäällikkö Lea Nikula.

Mapituksen, lokeroinnin ja postituksen ohessa Kukkohovi petraa nyt atk-taitojaan.

- Työn sisältö laajentuu koko ajan. Jatkossa voi olla myös asiakaspalvelua, puhelimeen vastaamista, kahvinkeittoa kokouksiin ja siivoamista, Kukkohovi kertoo.

Lievästi kehitysvammainen Marika Kukkohovi oli vielä edellisessä työpaikassaan, kun Lea Nikula soitti ja kysyi työhaastatteluun.

Kukkohovi työskenteli päi-

väkodissa, Pikisaaren toimintakeskuksessa ja vanhusten palvelukodissa yhteensä 12 vuotta avotyössä. Uutteruudesta kertoo sekin, että kolmessa vuodessa hän ehti hankkia kaksi ammattia: ravitsemustyöntekijän ja laitoshuoltajan.

- Yritän olla huolellinen, noudatan työaikoja ja teen työt loppuun asti, hän kuvailee ominaisuuksiaan.

Yhteyttä omaan työhönvalmentajaansa *Marja Hämäläiseen* Marika Kukkohovi pitää tarpeen mukaan.

- Välillä vähemmän, mutta nyt noin kerran viikossa, kun on tullut uusia tehtäviä.

■ Teksti ja kuvat: Tinja Repo

Työministeri lupaa:

Työvoimatoimistot kehittävät vammais

Selvitysmiehen esittämän rekrytointituen valmistelussa pohdimme voitaisiinko samaan tavoitteeseen päästä kehittämällä työolosuhteiden järjestelytukea ja palkkatukea, jottei tukien kirjo kasvaisi.

Työministeri Tarja Cronberg vakuuttaa, että työkyvyttömyysetuutta saavien ja muiden vammaisten sekä osatyökykyisten työnhakijoiden palvelua parannetaan koko ajan työvoimahallinnossa. Hän lupaa myös kuoliniskua koulutusretille.

Selvitysmies *Mika Vuorela*, joka teki maaliskuussa esityksensä työkyvyttömyyseläkkeellä ja kuntoutustuella olevien työllistymisen ja työhön paluun edistämiseksi, moitti viime vuoden lokakuussa väliraportissaan työvoimatoimistoja nihkeästä suhtautumisesta edellä mainittujen ryhmien palvelemiseen.

Ministeri Cronbergin mielestä työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön paluun edistämisen ongelma ei ole työvoimatoimistojen palvelujen laadussa ja tukien saannissa.

- Tärkeintä olisi saada heille mahdollisuus jättää eläkkeensä lepäämään, mitä selvitysmieskin ehdotti. Sen toteutumiseksi teemme nyt töitä yhdessä eläkevakuutuslaitosten ja sosiaaliturvauudistuskomitean kanssa.

Asenteita uusitaan

Ministeri huomauttaa, että toki työhal-

linnossa on otettu huomioon selvitysmiehen työvoimatoimistojen palveluaktiivisuutta koskeva moite ja ryhdytty toimiin.

- Olemme lähteneet siitä, että työvoimatoimistot asennoituvat uudella tavalla kaikkiin ihmisiin, jotka haluavat tulla työnhakijoiksi.

Ministeri korostaa, että lainsäädäntö ei estä työvoimatoimistoja ottamasta työkyvyttömyyseläkkeellä olevia asiakkaiksi eikä tuen myöntämistä heille. Kyse on asenteista ja väärästä tulkinnasta. Hän kertoo, että ministeriö onkin entistä voimakkaammin linjannut, että työkyvyttömyysetuus ei ole este palkkatulle, mikäli etuutta saava henkilö voidaan sen avulla työllistää.

- Eli jos työpaikka on, ja avuksi tarvitaan palkkatukea, niin se on jo riittävä näyttö, että työllistymistä voidaan tukea tuloksellisesti, ministeri konkretisoi.

ten palvelua

Meillä on jo tapahtunut muutos mielenterveyskuntoutujien palveluun suhtautumisessa niin työvoimatoimistoissa kuin ministeriössäkin, vakuuttaa ministeri Cronberg.

ti työvoimatoimistoissa ja vasta toisijaisesti työvoiman palvelukeskuksissa.

Työvalmentaja on rahaa tärkeämpi

Ministeri Cronberg on korostanut jo useampaan otteeseen tuetun työllistymisen työhönvalmentajan tärkeyttä vaikeasti työllistyvien työllistymiseksi ja työssä pysymisen tukemiseksi. Viimeksi hän esitti näkemyksensä Kirkon sosiaalifoorumissa Helsingissä huhtikuussa.

- Työhönvalmentajan työ on aina yksilöllisesti räätälöityä tukea niin työllistettävälle kuin työnantajalle. Työhönvalmentajan tuen avulla voidaan pelkkää rahallista tukea paremmin varmistaa työllistymisen onnistuminen ja taa-ta työssä pysyminen.

Suomessa on tarpeeseen nähden aivan liian vähän työhönvalmentajia. Muutamissa kunnissa kunta tarjoaa työhönvalmentajien palveluja; esimerkiksi Helsingissä on sosiaalitoimen alainen Tuetun työllistymisen palvelu, jossa työskentelee 10 työvalmentajaa. Lisäksi työhönvalmentajia työskentelee mm. työvoiman palvelukeskuksissa, seudullisissa työllistymisen monipalvelukeskuksissa ja muutamissa yksityisissä alan yrityksissä sekä mielenterveyskuntoutujien klubitaloissa.

Minkäänlaista kokonaiskuvaa tuetun työllistymisen työhönvalmentajien määrästä tai palvelujen tarjoajista ei tällä hetkellä ole kenelläkään. Edes työ- ja elinkeinoministeriö ei pysty kertomaan, paljonko sen myöntämää työvoimapalvelulain mukaista tuetun työllistymisen työhönvalmennuspalvelua käytetään.

Ministeri Cronbergin mielestä olisi ehdottoman tärkeää saada kokonaiskuva työhönvalmennuksen nykytilasta, jotta palvelu saataisiin käyttöön koko maassa erityistä tukea tarvitsevien työllistymiseksi.

- Ehkä työ- ja elinkeinoministeriön tulisi tehdä tämä kartoitus ja arvioida, kuka olisi paras työhönvalmennuksen toteuttajataho, ministeri pohtii.

Puolet tukirahoista jo käytetty

Hallitus kaksinkertaisti edelliseen vuoteen nähden vammaisten ja osatyökykyisten tukemiseen tarkoitettuja työllistymisrahoja. Tänä vuonna rahaa on jaossa 36 miljoonaa euroa. Toukokuun puoleen väliin mennessä summasta oli käytetty puolet.

Tällä rahalla 3 000 - 4 000 vammaista ja osatyökykyistä saa työtä, arvioi ministeri Cronberg.

Toimeenpanosuunnitelma loppusuoralla

Ministeri kertoo, että selvitysmies Vuorelan esityksiä koskeva toimeenpanosuunnitelman teko on loppusuoralla ministeriössä. Vuorelan esittämää erityistä nimikkovirkailijaa työkyvyttömyysetuuksia saaville ei työvoimatoimistoihin aiota nimetä.

- Käytämme hyväksi normalisaatioperiaatetta: kohderyhmä saa samaa palvelua kuin muut. Toimistoissa on jo kuntoutusneuvoja ja erityistyövoimaneuvoja, jotka hoitavat pitkäaikaissairaiden ja vammaisten asioita.

Ministeri korostaa, että työvoimatoimistoihin pitää muutenkin keskittää vammaisten ja osatyökykyisten palvelu ja sen kehittäminen.

- Jos vammaisten ja osatyökykyisten palveluissa on kehittämisen varaa, niin haluan, että kehitämme niitä ensisijaisesti

Pysyviä tukityöpaikkoja kolmannelle sektorille?

Työministeriötä arvosteltiin menneinä vuosina työttömien tuloksettomasta kurssitus- ja tukityöllistämismallista. Viime aikoina on nostettu tikun nokkaan erityisesti kolmannen sektorin järjestöjen kyvyttömyys tarjota pysyviä työpaikkoja tukityöllistetyille.

Ministeri Tarja Cronberg perää TE-keskusten ja kolmannen sektorin toimijoiden vahvaa alueellista vastuunkantoa välityömarkkinoiden kehittämisestä niin, että työllistettävälle henkilölle voidaan luoda tukityöllistämisen avulla selkeä ja johdonmukainen työllistymispolku.

- Polun päätepisteenä tulisi olla työllistyminen avoimille työmarkkinoille. Jos se ei kerta kaikkiaan onnistu, niin sitten olisi selvittävä, voitaisiinko ihminen tukityöllistää pysyvästi esimerkiksi järjestön tai muualle kolmannelle sektorille, ministeri esittää.

Hän kertoo seuraavansa mielenkiinnolla Ruotsissa kehitettyä työllistämismallia, josta on juuri äsken tehty laki: sen mukaan 450 päivää työttömänä olleella henkilöllä on oikeus työllistyä yhteiskunnan tuella pysyvästi kolmannelle sektorille, mikäli hän on aktiivisesti hakenut töitä ja osallistunut työllisyyskoulutukseen.

- Selvitän voitaisiinko tällainen malli toteuttaa myös Suomessa, jotta ihmisten nöyryytys ja kurssittamisruletti loppuvat.

Teksti: Juha Saarinen
Kuvat: Hannu Lehmusvuori

“Opimme kohtaamaan vammaisia työkkärin asiakkaina”

Helsingin työvoimatoimistojen työnantajaverkosto järjesti huhtikuussa työvoimatoimiston virkailijoille erityisryhmien Työ ja yrittäjyys -koulutuksen. Osanottajat kiittelivät, että vihdoin he saivat käytännön välineitä vammaisten ja osatyökykyisten työllistämiseksi.

Tilaisuuden tyytyväinen puuharyhmä: Kaarina Ruotsalainen Uudenmaan TE-keskuksesta (vas.) ja Aira Sumiloff, Päivi Kosonen, Kaisa Välivehmas sekä Mauri Laakkonen Helsingin työvoimatoimistoista.

Saamme runsaasti kirjallista tietoa vammaisten ja osatyökykyisten työllistämisen toimenpidemahdollisuuksista. Meiltä on kuitenkin puuttunut käytännön informaatiota, kuinka nämä ryhmät tulisi ottaa vastaan työhallinnon palvelujen tasavertaisina käyttäjinä, jotta heidän työllistymisensä olisi tuloksellista.

Näin kiteyttivät Uudenmaan TE-keskuksen erikoissuunnittelija *Kaarina Ruotsalainen* ja Itäkeskuksen työvoimatoimiston työvoimaneuvoja *Päivi Kosonen* osallistumismotivaatiotaan Erityisryhmien työ ja yrittäjyys -koulutukseen Helsingin Malmitalolla.

Asiakasprofiili selkiytyi

Kaarina Ruotsalainen ja Päivi Kosonen uskovat vahvasti vammaisten ja osatyökykyisten työnhakijoiden kykyihin ja työhallinnon keinoihin auttaa heitä sijoittumaan työelämään.

- Tämä koulutus selkiytti vammaisten ja osatyökykyisten profiilia asiakkaina. Musta-valkoisen ajattelun sijaan on lähdettävä muuraamaan työkykyisyyden kivijalkaa, summasi Kaarina Ruotsalainen.

Jotain toivomisen varaa heille kuitenkin vielä jäi:

- Olisi ollut hyvä, jos olisimme kuul-

leet jonkun vammaisen kertovan kokemuksistaan työnhaussa.

Asiakaspalvelun laadukkuuden turvaamiseksi naisilla on myös terveisiä työhallinnolle.

- Tarvitsemme selkeitä ja ajantasaisia ohjeita, tietoa, koulutusta ja riittävät henkilöresurssit.

Vuorelan väliraportti innoittajana

Erityisryhmien työ ja yrittäjyys -koulutusidean pontimena oli työkyvyttömyyseläkkeellä ja kuntoutustuella olevien henkilöiden työllistymisedellytyksiä kartoittava väliraportti, jonka selvitysmies *Mika Vuorela* jätti viime syksynä työministerille. Siinä hän antoi työhallinnolle sapiskaa siitä, että työvoimatoimistot palvelevat huonosti työkyvyttömyyseläkkeellä ja kuntoutustuella olevia asiakkaita ja tuntevat heidän työllistymisedellytyksensä heikosti.

- Se antoi minulle kipinän ryhtyä hankkimaan työvoimavirkailijoille autenttista tietoa tästä kohdejoukosta. Haluamme kiinnittää huomiota asiakaslähtöisyyteen ja asiakaspalvelun laatuun myös erityisryhmiensä osalta, toteaa koulutusidean isä työvoimaneuvoja *Mauri Laakkonen* Helsingin työvoimatoimistojen työnantajaverkostosta.

Koulutuksen alustajina toimivat vammaisjärjestöjen edustajat ja suunnittelussa käytettiin VATES-säätiön kehittämispäällikkö *Ellen Vogtin* asiantuntemusta. Laakkonen toivoo, että yhteistyö kiinteytyy entisestään VATESin kanssa.

Teksti: Arto Vilmi

Kuva: Keijo Westerberg

Asiointi ei ole ammatti kenellekään

Yhteispalvelu on tällä hetkellä yksi julkisen sektorin asiakaspalvelun kehittämisen kärjistä. Keskustelua on käyty paljon palvelujen saatavuudesta ja niiden tuottavuudesta ja taloudellisuudesta, mutta yhteispalvelun monella tapaa merkittävin ominaisuus on kuitenkin yhden luukun hyötyjen tuominen asiakkaiden saataville.

Nykyisessä yhteispalvelukonseptissa asiakkaan poikkihallinnollisella neuvonnalla on merkittävä rooli asioiden vireillepanon ohella. Ideassa on keskeistä, että yhteispalvelussa voidaan yhdellä käynnillä ja yhdellä luukulla tarjota tietoja ja neuvontaa usean viranomaisen palveluista. Tarkoituksena on kyetä hallitsemaan todellisessa elämässä esiintyviä tilanteita asiakkaan näkökulmasta lähtien. Ero vallitsevaan virasto-, hallinnonala- tai hallintokuntalähtöiseen toimintaan on periaatteessa merkittävä ja sellaiseksi sen pitäisi muodostua käytännössäkin.

Yhteispalvelun merkitys eri väestöryhmille - tai asiakassegmenteille - on erilainen. Erilaisten sosiaalipalveluiden käyttäjät kohtaavat huomattavasti tiheämmän byrokratiaviidakon kuin esimerkiksi passin tai verokortin hakijat. Syy ei ole kokonaan palveluja tuottavan viraston, vaan erinomaisen monimutkainen lainsäädäntö luo vankan pohjan asiointivaikeuksille. Myös asiakkaisissa on eroja; kaikki kansalaiset eivät harrasta oikeustietä, mutta heilläkin on yhtä suuri oikeus palveluihinsa kuin niillä, jotka osaavat vaatia.

Vammaisten kannalta yhteispalvelun avaintoimijoita ovat kunnat ja Kansaneläkelaitos. Mielestäni molemmilla on erittäin vaikea ja yhdenvertaisuuden kannalta tärkeä tehtävä saattaa palvelunsa samalla tavalla jokaisen tarvitsijan ulottuville. Yhteispalvelussa molemmat ovat aktiivisia toimijoita ja yhteistyön rakentaminen myös alan järjestöihin olisi edullista molemmille osapuolille. Koska palveluvalikoima on laaja ja mutkikas, on yhteispalvelun henkilöstön koulutuksessa ja tukijärjestelmissä suuri haaste. Yhteinen ja laaja palvelu on hyvää vain, kun palvelun laatu on hyvä.

Yhteispalvelupisteitä tulee lisää jatkuvasti. Niihin täytyy tulla saataville myös erityisryhmien palveluita ja ohjausta, ettei eniten tarvitsevien ja vaikeinta asiointia kohtaavien tarvitse tyytyä tulevaisuudessakin hajautuneimpaan asiakaspalveluun. Asiointi ei ole ammatti kenellekään.

Teemu Eriksson
kehittämispäällikkö
Valtiovarainministeriö
teemu.eriksson@vm.fi
Kirjoittaja on toiminut yhteispalvelun tehostamishankkeen projektipäällikkönä vuosina 2006-2008.

Kuntaliiton Kietäväinen peräänkuuluttaa yksilöllisempää räätälöintiä

Kuntasektorilla työskentelee 430 000 ihmistä, joiden keski-ikä on yli 45 vuotta. Miten kunnissa ratkaistaan tulevaisuuden työvoimatarve, kun työkään tulevat ikäluokat pienenevät ja kuntatyöntekijät eläköityvät korkeamman keski-ikänsä takia muita työntekijöitä aiemmin?

- Tehostamme tuottavuutta esimerkiksi tekemällä työt hallinnossa mahdollisimman tehokkaasti ja lisäämällä itsepalvelua siirtämällä palveluprosesseja sähköisiksi, sanoo varatoimitusjohtaja Timo Kietäväinen.

Kun kuntasektori vastaa lähes kokonaisuudessaan hoivapalveluista maasamme, niin kuntien mahdollisuudet tuotannon tehostamiseen ovat kuitenkin hyvin rajalliset.

- Hoitotyö vaatii ihmiskäsiä ja niiden tarve vain lisääntyy, kun väestö ikääntyy, Kietäväinen täsmentää.

Lähimmäistyö aivan uudelle tasolle

Eniten eläkkeelle siirtyvä kunnista osastonhoitajia ja siivoojia. Myös sairaala- ja hoitoapulaisten, kodinhoitajien ja kotiavustajien, perhepäivähoitajien ja kiinteistöhuoltohenkilöstön parissa käy suuri kato.

Kuntasektorilla onkin Timo Kietäväisen mukaan avautumassa hoiva- ja palvelutehtäviä, joihin vaikeasti työllistävien, vammaisten ja osatyökykyisten työpanosta tarvitaan.

Yhden ison haasteen kunnille, ja mahdollisuuden työttömille, muodostaa vanheneva väestö - sen yksinäisyys.

- Lähimmäistyö on jo nyt aivan uudella tavalla ajankohtainen, koska lapset ja vanhemmat eivät muuttoliikkeen takia enää asu samalla paikkakunnalla, Kietäväinen konkretisoi.

Monilla pienillä paikkakunnilla ikääntymisen vaikutukset on jo huomioitu palveluissa, koska ikääntyneiden määrä alkaa olla huipussaan. Sen sijaan suurissa kunnissa on luotava rakenteet,

Kuntien henkilöstöstä yli puolet eläköityy vuoteen 2025 mennessä. Eläkepoistumasta johtuva työvoimavaje tarjoaa vaikeasti työllistyville varmasti töitä, kunhan heidän työkykynsä ja tukensa räätälöidään kunnolla, Kuntaliiton varatoimitusjohtaja Timo Kietäväinen uskoo.

jotta vanhuksat pystyvät elämään hyvän vanhuuden, ja mieluummin kotona.

- Tarvitaan tukiverkkoja. Siinä on järjestöille ja vapaaehtoistyölle, mutta myös vaikeasti työllistyville, vammaisille ja osatyökykyisille tärkeää työtä.

Rekrytointituki porkkanaksi

Kietäväinen uskoo, että kuntien halu rekrytoida vaikeasti työllistyviä, vammaisia ja osatyökykyisiä kohenee, kunhan heidän alentuneen työkykynsä aiheuttama tuottavuuden alenema korvataan työnantajille.

Kietäväinen yhtyy työministeriön selvitysmies *Mika Vuorelan* rekrytointitukiesitykseen, jonka mukaan työnantajalle pitäisi maksaa työllistämästään henkilöstä alkuvaiheessa porkkanaksi ja lisätyön korvaukseksi normaalia korkeampaa työllistämistukea.

Aktivointisuunnitelma tosiyökaluksi

Kietäväinen harmittelee, että vaikeasti työllistävien työllistymisen edistäminen ei ole vielä tarpeeksi räätälöityä, vaikka hyvää kehitystä onkin tapahtunut. Erityisen tärkeänä hän pitää työvoiman palvelukeskusten perustamista. Niiden toimintatapa pitäisi vain laajentaa koko maahan ja lastentauteja parantaa.

- Kuntien, työhallinnon ja Kelan olisi sitouduttava aidosti niiden toimintamallin ja palvelukeskusten pitäisi riit-

tävän räätälöidysti keskittyä yksittäiseen asiakkaaseen; tehdä kunnan aktivointisuunnitelmat ja huolehtia siitä, että ne myös pystytään toteuttamaan. Vaikeasti työllistävien päihde- ja mielenterveyskuntoutus tulisi saada kuntoon siirtämällä se Kelalle ja osoittaa siihen voimavarat.

Kietäväisen mielestä aktivoinnin aikana olisi kyettävä tarjoamaan työllistettävälle myös koulutusta, joka ei tähtää kokonaisen tutkinnon suorittamiseen.

- Pitäisi arvioida henkilön työkyky ja osaaminen, jonka jälkeen osaamiskauppeihin räätälöitäisiin koulutusmoduuleita, joilla osaamisen puutteet ja työllistymisen esteet hoidetaan.

Kuntaliiton mielestä Kelan roolia kuntoutuksessa pitäisi vahvistaa, koska sillä on siihen parasta osaamista.

Työhönvalmentaja työllistymisen sinetiksi

Kietäväinen korostaa, että aktivointitoimien jälkeen työllistettävälle henkilölle pitäisi varmistaa työllistyminen joko sosiaaliseen yritykseen tai avoimille työmarkkinoille.

- Tässä vaiheessa ihmistä ei saa jättää yksin, vaan hän tarvitsee tukihenkilön, työhönvalmentajan. Jos olet ollut pitkään työmarkkinoilta pois tai olet vastatuloissa, pelisäännöt eivät ole tuttuja. Työyhteisöön pääseminenkin voi olla vaikeaa.

Vammaisten pitäisi työllistyä avoimille työmarkkinoille. Siinä on kyse työllistymistä syvemmistä asioista: suvaitsevaisuudesta ja itsetunnosta, sanoo Timo Kietäväinen.

Kietäväinen peräänkuuluttaa työhönvalmentajapalvelun levittämistä koko maahan, jotta kaikki palvelua tarvitsevat saisivat sitä.

- Jos me saisimme yhteistyön kuntien, Kelan ja työhallinnon välillä toimimaan, niin olisi luontevaa, että työhönvalmennuspalvelu olisi työvoimahallinnon vastuulla osana palvelukeskuksen konseptia. Näin taattaisiin riittävän pitkäkestoinen räätälöinti ja toiminnan vaikuttavuus.

Kietäväinen katsoo, että palvelukeskusten ei itse tarvitsisi palvelua hoitaa, vaan se voisi ostaa sitä yhteisöiltä, joilla on siihen parasta osaamista ja kokemusta.

■ Teksti ja kuva: Juha Saarinen

Palvelurakennemallitus ja työllisyyden hoito huolena

■ Kuntien sosiaalijohtajat ovat Sosiaali- ja terveysturvan keskusliiton, STKL, sosiaalibarometrin mukaan huolissaan lähi- ja peruspalvelujen saatavuudesta, palvelurakenteen monimutkaistumisesta, palveluketjujen katkeamisesta ja perusterveydenhuollon kanssa tehtävän yhteistyön ohentumisesta.

STKL:n huhtikuussa julkaisemaan barometriin vastasi vuodenvaihteessa yhteensä 546 sosiaalitoimen, terveyskeskusten, työvoimatoimistojen, Kelan toimistojen sekä valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen johtajaa.

Välityömarkkinoiden kehittämisen suuri haaste on vastaajien mukaan epäselvä vastuunjako. Kaikkien palveluntarjoajien mielestä työnjako ja vastuut pitää selkeyttää, mutta vastuunkantajaksi toivotaan usein jotakin toista tahoja. Julkiset palveluntuottajat ja järjestöt odottavat tukea ja palveluja ensisijaisesti työvoimatoimistoilta. Työvoimatoimistojen mukaan ensisijainen tuen ja palvelujen tarjoaja on kuitenkin sosiaalitoimi.

Sosiaalibarometrin vastaajien mukaan tehokkain työllistymisen tukikeino on työnantajalle maksettava palkkatuki. Työvoimatoimistot arvioivat palkkatuetun työn tarjonnan kuitenkin vähenevän selvästi tänä vuonna. Kuntouttavan työtoiminnan ja oppisopimusten määrän uskotaan kasvavan tänä vuonna eniten.

Työllistymistä estää sopivien työpaikkojen, työpajojen, sosiaalisten yritysten ja joillain alueilla työvoiman palvelukeskuksen puute sekä se, että aktivoitaisuunnitelmia ei aina tehdä tai niiden seuranta lipsuu. Palveluntarjoajien mukaan pelkät työllistämistoimet eivät riitä, vaan vaikkeimmin työllistyvät tarvitsevat lisäksi enemmän henkilökohtaista ohjausta, yksilöllisesti räätälöityä, pitkäkestoista tukea sekä mielenterveys- ja päihdepalveluja.

Suomen ensimmäinen esteettöm tekee, eikä meinaa

TYÖNI ja minä

Joensuun kaupungintalo on aktiiviselle vaikuttajalle tuttu ja haluttu paikka. Hän on mm. kaupungin hallituksen varajäsen ja mielii kunnallisvaaleissa valtuustoon vaikuttajaksi.

Työni ja minä -sarjassa joensuulainen rakennusinsinööri Mervi Niemelä-Hytönen kertoo vaikuttamistyöstään. Keskeistä siinä on esteettömyyden ja tasa-arvon ajaminen erityisesti kuntatasolla.

yysasiamies

Olen projektityöntekijä, joka haluaa vaikuttaa kuntalaisten elämänpolkuun luomalla aitoja vaihtoehtoja kaikille, onpa kyseessä työtön, vammainen, vanhus, perheenäiti tai muu apua tarvitseva ihminen. Kehittyneen yhteiskunnan merkki ei ole, jos vaihtoehdot ovat: otat tai jätät.

Aloitin projektityöskentelyn vuonna 1996 Kynnys ry:ssä. Toimin vaikeavammaisten EU-työllisyysprojektissa Joensuussa. Projektissa laadittiin ihmisille yksilölliset työllistymisohjelmat. Niissä yhdistettiin heidän taitonsa ja osaamisensa heidän tarvitsemiinsa apuvälineisiin ja työhallinnon tukitoimiin. Projekti osoitti, että työllistymispolkujen laatiminen on turhaa, jos työpaikat ovat esteellisiä.

Joensuun kaupunki valitsi minut esteettömyysasiamieheksi vuonna 2002 sen jälkeen, kun olin kirjoittanut vajaan vuoden EU-hankehakemusta asiamiesprojektia varten teknisessä virastossa.

Projekti kesti kolme vuotta. Koulutimme sen aikana 14 eri vammaisjärjestön henkilöä esteettömyyden käyttäjärivioijiksi ja loimme esteettömyyskartoituksesta raportointimallin. Projektin aikana tekniselle virastolle selvisi, että heidän sektorikohtainen tietämyksensä ei riitä esteettömyyden kokonaisvaltaiseen ymmärtämiseen.

Joensuun jälkeen kunnallisia esteettömyysasiamiehiä on työllistetty Turussa, Tampereella, Espoossa ja Lappeenrannassa. Joensuun kaupunginhalitus on päättänyt laittaa esteettömyysasiamiehen viran perustamisen valmisteluun vuosina 2009 - 2010.

“Esteettömyys on kuin käyttöliittymä, jota vailla apuvälineistä tai vammaispalveluista ei saada täyttä hyötyä.” Joensuun kävelykatu on Meri Niemelä-Hytösen mukaan yksi hyvä esimerkki esteettömyydestä.

Työssäni Asumispalvelusäätiö AS-PAssa kehitän näkövammaisten henkilökohtaista avustajajärjestelmää. Siellä luodaan uusia toimintamalleja ja tapoja, jotka tähtäävät yksittäisten ihmisten, vammaisten, täysivaltaistumiseen ja tasa-arvoon.

Myös vapaa-ajallani haluan vaikuttaa. Valtakunnallinen Esteettömyysyhdistys perustettiin vuonna 2005 ja olen sen puheenjohtaja. Yhdistyksessä vaikuttaa eri ammattialojen ihmisiä, ei tietyn vammairyhmän. Neutraalia esteettömyysyhdistystä tarvitaan, koska vammaisjärjestöt keskittyvät oman vammairyhmänsä etujen ajamiseen.

Tärkeintä kaikissa töissäni, onpa kyseessä Joensuun kaupungin vammaisverkosto, Esteettömyysyhdistys tai Joensuun työväenyhdistys, on, että yhteiskunta on yksilöä varten.

Jokaisella pitää olla vähintään kaksi aitoa vaihtoehtoa. Yhteiskunta vaurastuu ja tekninen kehitys kiihtyy niin, että mahdollisuudet luoda vaihtoehtoja lisääntyvät. Toisaalta arvot ovat koventuneet ja olemme menossa suuntaan, jossa jokainen pitääköön huolta itsestään. Kun perusasiat ovat kunnossa, voi selvitä kohtuullisesti.

Projektityöntekijän todellisuudesta on tuttua, että tänään on töitä,

Niemelä-Hytönen tapaa säännöllisesti vammaisneuvoston puheenjohtajaa Paula Lehikoista ja toivoo, että vammaisjärjestötkin tiivistäisivät vaikuttamisyhteistyötään. Mukana Lehikoisen tyttärentytär Ronja.

huomenna ei. Tänään on rahaa, huomenna ei. Se vaatii yksilöltä paljon, eikä kaikista ole epävarmuutta sietämään.

Tukipilareitani ovat samanhenkiset ihmiset ja heistä koostuvat verkostot. Olen tehnyt päivätyöni erilaisissa kehittämishankkeissa. Parasta on ollut, kun on voinut valita tarkoituksenmukaisia toimintatapoja. Ei ole ollut rutiinien pakkoa. On voinut rauhassa pohtia toimivaa työmallia.

Ilonaiheitani ovat, kun huomaan asioiden menevän eteenpäin. Yritän muokata asiaa, asennetta tai tilannetta entistä tasa-arvoisempaan suuntaan.

Eriytyinen ilonaihe oli Itä-Suomen lääninhallituksen liikenneosaston myöntämä ensimmäinen esteettömyyspalkinto, jonka arvoa lisäsivät sitä ehdottaneet järjestöt. Ne olivat samoja, joiden kanssa teen töitä. Jatkossa palkinto myönnetään joka toinen vuosi.

Murheista yksi on Joensuun Kyytikeskus, jonka heikosta palvelusta on tehty Eduskunnan oikeusasiamiehelle

”Osallistuin Joensuun asuntomesuilla 1995 infopisteen pyörittämiseen. Silloin minulle hahmottui, miten kokemuksellista tietoa pitää käyttää hyväksi suunnittelussa. Jos ympäristö on hyvä, ongelmia ei ole. Jos taas ympäristö ei toimi, vammautunut on toimintakyvytön.”

kantelu ja järjestetty mielenosoituksia. Kyytikeskus on murheellinen esimerkki siitä, miten huonosti julkisia palveluja käyttävien ihmisten ääni todellisuudessa kuuluu. Sanokoot perustuslait ihmisoikeuksista tai sosiaalihuoltolaki mitä tahansa, aina joku instanssi määrää, mikä on ihmisille hyväksi. Niiden täysivaltaistuminen, jotka tarvitsevat muiden apua, on vielä lapsenkengissä.

Minkä tahansa palvelujärjestelmän muutoksesta pitäisi kuulla sen käyttäjiä, samalla tavalla kuin kaavoitusasioista järjestetään alueen asukkaalle tiedotustilaisuuksia. Koskepa muutos päivähoitoa, sosiaalipalveluja, esikoulua tai mitä hyvänsä.

Kehittämishaasteeni on, että muiden avun varassa eläville ihmisille olisi palvelupakettivaihtoehtoja. Jokainen on oman elämänsä asiantuntija. Vaihtoehto ei voi olla joko tai. Poliittikkaan tarvitaan ihmisiä, joilla on laaja-alaisuutta ja joilla on tulevaisuuden visioita.

Haltijan taikasauvalla toivoisin politiikkaan ihmisiä, jotka eivät elä tässä päivässä tai menneessä, vaan pystyisivät näkemään tulevaisuuden mahdollisuuksia. En tarkoita visiointia vailla käytännön kosketusta. Toivon käytännönläheistä, vaihtoehtoisuuden ja joustavuuden mallia. Myös esteettömyydessä pitäisi kurottaa yli tämän päivän. Poliitikot tekevät linjaukset, millä tavalla kuntalaisia kohdellaan.

Terveiseni lähettäisin ympäristöministerille. Valtakunnallinen esteettömyysasiamies on tarpeen. Esteettömyys seuraa ihmistä kohdusta hautaan. Tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki eivät riitä turvaamaan vammaisten ihmisten oikeuksia. Olisi jo aika Suomi-nimisen tasavallan tunnustaa, että myös vammaiset ihmiset ovat täysivaltaisia kansalaisia.

Mervi Niemelä-Hytönen
ajatukset kirjasi
toimittaja Sinikka Luhtasaari.
Kuvat otti Pentti Potkonen.

Työstä pitäisi maksaa palkkaa eikä taskurahaa

Suomessa noin 10 000 kehitysvammaista henkilöä työskentelee huoltosuhteisessa työtoiminnassa. Palkaksi he saavat kunnan maksaman työosuusrahan, joka on keskimäärin 5 euroa tehdyltä työpäivältä. Työtoimintaan osallistuvista n. 2 300 tekee töitä normaaleilla työpaikoilla samaisella työosuusrahalla ns. avotyötoiminnassa kunnan tai yksityisen palveluksessa, toiset heistä jopa vuosia.

Suunnittelija Kari Vuorenpää Kehitysvammaisten Tukiliitosta, onko oikein, että ihmisille teetetään töitä taskurahalla ilman palkkaa?

Lähtökohtaisesti se on väärin. Tehdystä työstä pitäisi aina maksaa palkkaa.

Jos avotyöntekijät ovat työhönsä ja työosuusrahaansa tyytyväisiä, niin miksi heidän pitäisi saada palkkaa?

Jos on tehnyt vain avotyötä, eikä ole saanut oikeata palkkaa, ei osaa ajatella, että asiat voisivat olla toisin. Tyytyväisyyttä voitaisiinkin mitata oikeasti vasta, kun henkilöllä olisi kokemusta sekä avotyöstä työosuusrahalla että oikeasta palkkatyöstä normaalilla palkalla. Kehitysvammaisten elämämpiiri on myös yleensä hyvin pieni ja he tar-

vitsevat tukea uusien asioiden oppimisessa. Kun on opeteltu avotyöpäikän säännöt ja avotyön tekeminen, niin on helppo ratkaisu pysyä tutussa työympäristössä ja olla tyytyväinen.

Mutta miksi työkeskusten ohjaajat tarjoavat työnantajille työntekijöitä jopa aivan ilmaiseksi tai työkeskukselle maksettavaa pientä korvausta vastaan? Tämähän on työntekijää kohtaan epäreilua?

On paljon hankalampi tarjota työnantajille vähän hitaamman kaavaan kautta oppivia ihmisiä palkkatöihin kuin sanoa, että tässä sulle työntekijä, josta ei tarvitse paljoa maksaa. Toisaalta meillä on pitkä hoidon ja huolenpidon perinne kehitysvammahuollossa. Kehitysvammahuolto-palvelut on rakennettu niin, että kehitysvammaiset suojataan vilulta, nälältä ja huonolta kohtelulta. Ajatellaan, että heidän asiansa hoidetaan hyvin ja kehitysvammaisten on hyvä olla omassa roolissaan.

Miksi jotkut työnantajat ovat valmiita epätasa-arvoiseen työntekijöiden kohteluun?

Yrittäjän näkökulmasta bisneslogiikan mukaista on ottaa työntekijä sieltä mistä halvimalla hänet saa. Avotyötoiminta nähdään yleensä kehitysvammaisen henkilön mahdollisuutena osallistua työelämään. Ajatus jää kuitenkin keskeneräiseksi, sillä hyvää tarkoittaen hyväksikäytön näkökulma jää huomaamatta.

■ Teksti: Juha Saarinen
■ Kuva: Minna Pääkkö-Topi

Työllistymispalveluita

Projektisuunnittelija Anne-Mari Ollikainen pohtii artikkelissaan työllistymispalveluiden tuottamisen tilaa ja haasteita. Pohdinta perustuu Monipalvelukeskukset läpivirtaavuuden tueksi -projektin, MOVE, selvitykseen, missä haastateltiin kymmeniä palveluntuottajia ja asiantuntijoita.

Hionta, lakkaus, uudet vetimet ja pintaan kerros kuultovalkoista. Näin isoäidin peruja oleva sohvapöytä saa arvoisensa paikan uuden olohuoneen katseenvangitsijana.

Kädentaitopalstat ja sisustusohjelmat pursuavat tuunausvinkkejä, joiden avulla voidaan taistella tavaramailman ikääntymistä vastaan.

Rapistunut lakkapinta ei tee lipastosta käyttökelpotonta eikä rihkamasta saa kalua kolmellakaan maalikerroksella. Tuunaaminen vaatii aikaa, rahaa ja pitkäjänteisyyttä, joten mitä tahansa häkkyrää ei kannata lähteä korjaamaan.

Hyvästä parempi

Kehittämistyö, tuo aikamme viitsaus ja uuden alku, on läheistä sukua tuunaukselle. Lähtökohtana on, että kehitettävä rakenne, toimintakäytäntö tai suhtautumistapa on tunnustettu ja tunnustettu kehittämisen arvoiseksi. Impulssien varaisista puuhastelua ei kannata kehittää - ei ole mitään, mistä ottaa kiinni.

Kehittämistyöhön liittyvä haaste on, että ennen korjausliikkeitä on osattava paikantaa haluttu muutosalue. Pelkkä epäkohtien luettelointi ei vie kehitystä kehittämään, vaikka liikuttajana toimisi kuinka tehokas konsultti tahansa. Muutosalueiden tunnistamisen rinnalla on kiinnitettävä huomiota myös kehitystä tukeviin, entuudestaan vahvoihin osaluaisiin.

Olenainen kysymys on, haluanko minä muuttua. Matka hyvästä parem-

paan ei rakennu vain muiden töitä korjaamalla, vaikka etäisyys omaa toimintaa jäsentäviin arvoihin ja asenteisiin saattaa tuntua avaruuden valloittamiselta. Raketti on kertaalleen keksitty, enää on löydettävä aikaa.

Keskeisimmät haasteet

Syksyllä 2007 MOVE-projektin aikana tehtyjen haastattelu- ja tutustumiskäyntien aikana osoittautui, että työllistymis-

palveluiden tuottamisen keskeisimmät haasteet paikantuvat asiakaslähtöisyyden, palveluohjauksen, työnantajayhteistyön, osaamisen kehittämisen sekä työllistymispalveluiden saavutettavuuden ja tuotteistamisen ympärille. Nyt projektin osahankehaun käynnistyttyä on ollut ilahduttavaa huomata, kuinka eri puolilla Suomea on tunnustettu oman palvelutuotannon kompastuskiviä, ja lähdetty aktiivisesti hakemaan ratkaisuvaihtoehtoja ilmenneisiin haasteisiin.

tuunaamassa

Marginaalin marginaalissa haastaa alueelliset toimijat

■ Monipalvelukeskukset läpivirtavuuden tueksi -projektissa, MOVE, ilmestyy projektisuunnittelija Anne-Mari Ollikaisen toimittama Marginaalin marginaalissa -selvitysraportti. Se perustuu Ollikaisen ja projektipäällikkö *Milja Louhelan* tekemiin palveluntuottaja- ja asiantuntijahaastatteluihin.

Selvitysraportti haastaa alueelliset toimijat yhdessä pohtimaan, miten varmistaa työllistämispalveluiden saavutettavuus ja tavoitteellisuus myös vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden osalta.

Selvityksen tärkein anti nostaa esiin vaikeita kysymyksiä, joihin ei ole olemassa yksiselitteisiä ratkaisuja. Raportti on vasta alkusysäys kehittämistyölle, jota MOVE-hankkeessa on tarkoitus jatkaa. Hanke tarjoaa työllistämispalveluiden toimijoille foorumin ja kehittämiskumppanuuden, jonka avulla työllistämistoiminta voisi yhä useammin tarjota oikeudenmukaisia ja yhdenvertaisia ratkaisuja palkkatyöhön tähtääville vammaisille ja osatyökykyisille henkilöille.

Marginaalin marginaalissa -selvitysraporttia voi tilata osoitteesta www.vates.fi/ julkaisut. Se on ilmainen.

■ Teksti: Pauliina Lampinen
kehittämispäällikkö, VATES-säätiö

“Innostumattomuus ja epäily kehittämistoimintaa kohtaan on opittua käyttäytymistä, ei lähtökohtaista kaiken vastustavaa juntturamentaliteettia”.

Sitoutunut ja motivoitunut henkilökunta

MOVE-projektin aikana on haastateltu kymmeniä työllistämispalveluiden tuottajia ja alan asiantuntijoita, jotka näkemyksillään ja kokemuksillaan ovat avanneet ovia sosiaalisen työllistämisen toimialaan. Päälimmäiseksi kokemukseksi on jäänyt, että alan toimijat tekevät työtä suurella sydämellä, työhönsä sitoutuneina ja motivoituneina.

Aito kiinnostus omaan työhön on kehittämistoiminnan kulmakivi. Sen avulla on mahdollista ylittää ajoittain esille työntyvä muutosvastarinta ja kehittämisäähky.

Valtaosalla sosiaalisen työn tekijöistä on lukuisia kokemuksia kehittämissankkeista, joiden anti on hautautunut viimeistään konsultin poistuttua paikalta. Todellisia muutoksia koettuihin tarpeisiin ei ole saatu aikaan. Innostumattomuus ja epäily kehittämistoimintaa kohtaan on siis opittua käyttäytymistä, ei lähtökohtaista kaiken vastustavaa juntturamentaliteettiä.

Työllistämispalvelut oppimisympäristönä

Kehittämistyön yksi onnistumisen avain on nähdä työ oppimisympäristönä. Oppiminen tulkitaan liian usein koululaitokseen kapseloituna, tutkintotavoitteisena puurtamisena, ja samalla kadotetaan arjen vuorovaikutukseen ja koettuun sisältyvät mahdollisuudet.

Oppimispotentiaalia on kaikissa -niin ohjaustyöntekijöissä, organisaation johtajissa kuin palveluiden käyttäjäasiakkaissa. Oppimiselle on annettava ennakkoluulottomasti tilaa ja aikaa kasvaa täyteen mittaansa.

Tekemällä oppii, kuten kasvatustieteilijä John Dewey on ansiokkaasti todennut. Tähän on helppo yhtyä, vaikka välillä tarvitaankin kantapäätä apuna.

■ Teksti: Anne-Mari Ollikainen
Kuva: Juha Saarinen

SAK:n ja EK:n edustajat VATESin hallitukseen

■ VATESin valtuuskunta teki huhtikuun kokouksessaan historiaa. Se valitsi hallitukseen työmarkkinajärjestöjen edustajat, työehtoasiantuntija *Nikolas Elomaan* Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä SAK:sta ja koulutusjohtaja *Markku Koposen* Elinkeinoelämän keskusliitosta EK:sta.

Molempien mielestä työmarkkinajärjestöjen mukaan-tulo VATESiin vaikuttajaksi ja yhteistyöntekijöiksi on tärkeää.

- Elinkeinoelämälle työvoiman saatavuuden haasteet ovat suuret ja odotamme yhteistyöltä entistä parempia malleja vammaisten ja osatyökyisten työllistämiseksi, summaa johtaja Markku Koponen. Henkilökohtaisesti hän kokee tärkeäksi, että ketään ei jo lähtökohtaisesti suljettaisi työelämän ulkopuolelle.

SAK:n Nikolas Elomaakin odottaa, että VATES-säätiön hallitustyöskentely avaisi uusia mahdollisuuksia vaikuttaa yhdessä erilaisten ryhmien tasa-arvoistamiseen työmarkkinoilla.

- SAK odottaa myös, että voisimme VATES-yhteistyön avulla EK:n ja muiden keskusjärjestöjen kanssa yhdessä sopia työehtoihin mahdollisesti liittyvistä pelisäännöistä ja vaikuttaa niihin tuomalla esiin hyviä esimerkkejä.

Kuva: Hannu Lehmusvuori

VATESin hallituksen kesäkuun työseminaarissa uudet hallituksen jäsenet Markku Koponen (oik.), Nikolas Elomaa ja Timo Peltovuori (vas.). Heidän välissään hallituksen vpj. Susanna Lohiniemi ja pj. Mauno Lehtinen.

Vauhtia sosiaaliturva-uudistukseen

■ Valtioneuvosto asetti vuosi sitten ns. SATA-komitean valmistelemaan sosiaaliturvan kokonaisuudistusta. Tavoitteena on parantaa työn kannustavuutta, vähentää köyhyyttä sekä turvata riittävä perusturvan taso kaikissa elämäntilanteissa.

Toukokuun alussa hallitus päätti nopeuttaa uudistusprosessia; kokonaislinjausten on määrä olla valmiina vuoden loppuun mennessä ja talous- ja työllisyysvaikutusten täsmennettyjen linjausten helmikuussa 2009.

Komitea raportoi työnsä edenneen suunnitellusti. Komitea on mm. tilannut välityömarkkinaselvityksen professori *Asko Suikkaselta*, joka on käyttänyt hyväkseen mm. VATES-säätiön asiantuntemusta. Komitean perusturvajaosto tuo valmisteleman työn ja sosiaaliturvan yhteensovittamisen komitean käsittelyyn loppukesästä.

Voit seurata uudistusta ja sen aineistoja osoitteessa: www.stm.fi

Yhdenvertaisuuslain käyttö ja tunnettuus vähäistä

■ Yhdenvertaisuuslain käyttö ja tunnettuus on vähäistä. Tämä ilmenee toukokuussa valmistuneesta työ- ja elinkeinoministeriön tilaamasta ja Joensuun yliopiston tutkijaryhmän tekemästä kyselytutkimuksesta.

Vuoden 2004 alussa voimaan astuneen lain tarkoituksena on edistää ja turvata yhdenvertaisuuden toteutumista ja tehostaa syrjinnän kohteiksi joutuneiden oikeusturvaa.

Tutkimuksen mukaan yhdenvertaisuuslain tarkoittamaa hyvitystä oli syrjintä- tai työsyryntätapauksissa vaadittu vain muutaman kerran.

Yhdenvertaisuuslain kokonaisuudistuksen valmistelu on meneillään oikeusministeriön luotsaamana.

Tutkimusraportin voi tilata sähköpostitse osoitteesta info@tem.fi

Yhdenvertaisuuslain toimivuus. Tutkimusraportti viranomaisten käsityksistä sekä oikeus-, laillisuusvalvonta- ja lainvalvontakäytännöstä. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 11/2008.

Marjatta Varanka Workability European hallitukseen

■ Workability European, WE, vuosikokous valitsi VATESin toimitusjohtaja Marjatta Varangan uudeksi hallituksen jäseneksi vuosikonferenssissaan, joka pidettiin San Sebastianissa Espanjassa 20.-23.5.

WE on osa Workability Internationalia, WI, joka on maailman suurin vammaisten ja osatyökykyisten työllistymistä edistävä järjestö. WI tekee yhteistyötä mm. EU:n, ILO:n ja YK:n kanssa. Sen Euroopan toimisto on Brysselissä. Järjestön ainoa suomalaisjäsen on VATES-säätiö.

WI on perustettu 1987 Tukholmassa. Yhtenä perustajajäsenistä oli Marjatta Varanka.

WI ja WE järjestävät vuosittain konferenssin, jossa käsitellään ajankohtaisia aiheita ja vammaisten työllistämisen malleja eri maissa. Vates on osallistunut aktiivisesti sekä liiketoimintaa että työllistämispalveluja kehittävien työryhmien työskentelyyn.

WI:n ja WE:n toimintaan osallistuminen tarjoaa mahdollisuuden vertailla parhaita käytäntöjä eri maissa.

- Henkilökohtaisten kontaktien ansiosta esim. projekti-yhteistyökumppaneiden löytäminen eri maista on helppoa.

Yhteistyön myötä on saatu jopa joitain konkreettisia työtilauksia Suomesta, toteaa Marjatta Varanka ja toivoo muitakin suomalaisia organisaatiota mukaan Workability-yhteistyöhön.

Sosiaalisten yritysten historiaa ja eurooppalaisia malleja

■ *Tiina Huotar*in, *Pekka Pättiniemen* ja *Miikka Pyykkösen* kirjoittama *Sosiaalisen ja taloudellisen välimaastossa* - tutkimusnäkökulmia suomalaisen sosiaalisen yrityksen - julkaisu antaa kattavan kuvan sosiaalisten yritysten syntyhistoriasta Suomessa 90-luvulta nykypäivään. Samalla se esittelee eurooppalaisia sosiaalisten yritysten toimintamalleja ja lainsäädäntöä. Julkaisussa on pohdittu liiketoiminnan ja sosiaalisen toiminnan yhdistämishaasteita.

Kirjan painopisteenä on kolmas sektori ja sosiaalinen yritystoiminta, ei niinkään ns. yrittäjävetoiset sosiaaliset yritykset, joita suurin osa suomalaista sosiaalista yrityksistä on. Kolmannen sektorin toimintaa ja tarvetta on esitelty ansiokkaasti ja ajatuksia herättävällä tavalla.

Tiina Huotari pohtii kirjoituksessaan mm. erilaisia sosiaalisen yrityksen malleja: yrittäjyys-, kuntoutus- ja työvoimapalvelumalli. Pekka Pättiniemi esittelee sosiaalisten yritysten viitekehystä useissa

Euroopan maissa. Näistä voi vetää johtopäätöksen, että ei ole olemassa vain yhtä oikeaa mallia, vaan eri malleista tulisi poimia parhaita käytäntöjä ja soveltaa niitä.

Miikka Pyykkönen kirjoittaa kolmannen sektorin roolista muuttuvassa toimintaympäristössä. Hän esittelee Työvalmennussäätiö Tekevän perustamaa Kotivuokko-pesulaa - sen toimimista sekä osana Tekevää että itsenäisenä sosiaalisena yrityksenä. Kotivuokko-case on mielenkiintoinen, koska monet työkeskukset ja kolmannen sektorin toimijat miettivät toimimista sosiaalisena yrityksenä.

Kirjaa voi suositella henkilöille, jotka ovat kiinnostuneet suomalaisten sosiaalisten yritysten toimintaympäristön syntyhistoriasta ja sosiaalisten yritysten eurooppalaisista malleista.

Kirjan on julkaissut ja kustantanut Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto.

Jarmo Kujanpää kehittämispäällikkö
jarmo.kujanpaa@vates.fi

VATES-päivät 11. - 12.2.2009

Helsinki Congress Paasitorni,
Paasivuorenkatu 5A, Helsinki

■ VATES-päivät on vuosittain järjestettävä valtakunnallinen ajankohtaisseminaari, joka kokoaa erityistyöllistämisen asiantuntijat verkostoitumaan ja kuulemaan, mikä on alalla uusinta uutta. Tilaisuudessa luovutetaan VATES-säätiön myöntämä vuoden esimerkllisen vammaistyöllistäjän palkinto.

VATES-päivillä tuodaan esiin vammaisten ja osatyökykyisten työllistymistä ja sosiaalisen työllistämisen toimialaa koskevaa tutkimus- ja kehittämistyöhön liittyvää tietoa. Tätä tietoa peilataan työllistymiseen liittyvään, toimialan yksiköiden johtamisen ja asiakastyön kautta saatuun käytännön tietoon ja kokemuksiin.

Lisätietoja:

Talouspäällikkö Pasi Ylipaavalniemi, 044 521 2133,
pasi.ylipaavalniemi@vates.fi ja
www.vates.fi/koulutus

VATES-säätiö uudistaa verkostotoimintansa

Liity jäseneksi
uuteen verkostoomme!

Perustamme yhden valtakunnallisen vammaisten ja osatyökykyisten työllistymistä edistävän verkoston, jonka toimintaa VATES-säätiö koordinoi.

Verkoston jäseniksi voivat liittyä kaikki vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymis-, kuntoutus- ja koulutusasioista kiinnostuneet henkilöt, jotka sitoutuvat verkoston tavoitteisiin ja toiminnan edistämiseen.

Jäsenyys on maksuton.

Verkosto

- toimii jäsentensä yhteistyö-, kehittämis-, tiedotus- ja vaikuttamisfoorumina
- edistää jäsentensä osaamisen ja toiminnan kehittämistä.

Jäsenet saavat maksutta säätiön lehden sekä uutiskirjeen ja verkostotiedotteet.
Jäsenille järjestetään vuosittain yhteinen tapaaminen.

Uudistus toteutetaan vuoden 2008 aikana ja uuden verkoston toiminta käynnistyy täydessä laajuudessaan 1.1.2009.

Lisätietoja ja liittyminen: www.vates.fi/verkosto

VATES-säätiö edistää vammaisten ja osatyökykyisten työllistymistä ja kuntoutumista.

Toimintamme avainalueita ovat tuettu työllistyminen, sosiaaliset yritykset ja työkeskukset sekä kuntouttava työ ja työyhteisö.

Kehitämme työllistymismuotoja ja kuntoutusmalleja yhdessä käytännön toimijoiden kanssa tuetun työllistymisen FINSE-verkostossa ja sosiaalisten yritysten SOFI-verkostossa.

Tarjoamme asiantuntijapalveluja: tietopalvelua, koulutusta, konsultointia ja ohjausta.

Vaikutamme työllistymistä edistävään sosiaali- ja työllisyyspolitiikkaan, työmarkkinoihin sekä työllistymis- ja kuntoutusjärjestelmiin.

Vuonna 1993 perustetun säätiön taustavaikuttajiin kuuluu 35 yhteisöä:

Avain-säätiö

Epilepsialiitto ry

Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry

Etelä-Suomen lääninhallitus

Invalidiliitto ry

FILHA ry

Hengitysliitto HELI ry

Kanta-Hämeen Hengitys ry

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry

Kehitysvammaliitto ry

Kiipulasäätiö

Kuntoutussäätiö

Kuulonhuoltoliitto ry

Kuurojen Liitto ry

Kuurojen palvelusäätiö

Kuopion Seudun Hengitysyhdistys ry

Kärkulla samkommun

Lihastautiliitto ry

Laptuote-säätiö

Mielenterveyden Keskusliitto ry

Näkövammaisten Keskusliitto ry

Parik-säätiö

Puustellin tuki ry

Päijät-Hämeen Hengitysyhdistys ry

Päijät-Hämeen koulutus konserni -kuntayhtymä

Pääjärven kuntayhtymä

Raina-säätiö

Rinnekotli-Säätiö

Satakunnan erityishuoltopiirin kuntayhtymä

Suomen CP-liitto ry

Suomen Mielenterveysseura

Suomen MS-liitto ry

Turun Seudun Hengitysyhdistys ry

Uudenmaan Vammaispalvelusäätiö

Yritystaito Oy

VATES-säätiö

PL 40, Oltermannintie 8,
00621 Helsinki
Puh. (09) 7527 551
Faksi (09) 7527 5521
www.vates.fi

Julkaisut

Työhönvalmennuksen haasteet ja mahdollisuudet

Yksi työllistynyt vastaa kahtakymmentä keinua

Toim. Anne-Mari Ollikainen

Työhönvalmennuksen ja tuetun työllistymisen käsitteitä käytetään tarkoittamaan lähes mitä tahansa vammaisille, osatyökykyisille ja pitkäaikaistyöttömille tarkoitettua toimintaa, jonka tavoitteet vaihtelevat työpaikan saamisesta hyvään elämään. Tämä julkaisu on kannanotto työhönvalmennuksen pirstaleisuuteen. Tavoitteena on, että lukija pysähtyisi miettimään, mitä työhönvalmennus avoimille työmarkkinoille suuntaavana toimintana on ja minkälaisia tavoitteita sille on realistista asettaa.

Terveiden edistämisen keskus on arvioinut julkaisun käsikirjoitusvaiheessa:

Asiallinen ja hyvä tietopaketti erityisesti asiantuntijoiden käyttöön.

2007, 50 s., 10 euroa + toimituskulut (4,50)

Moninainen ohjaus

Ohjaajien näkemyksiä ja kokemuksia ohjauksesta ja tasa-arvosta sosiaalisen työllistämisen toimialalla

Pauliina Lampinen

Tämä raportti kokoaa yhteen Euroopan sosiaalirahaston aTOP- projektin ohjaus- koulutukseen osallistuneiden ohjaajien kokemuksia ja tulkintoja omasta ohjaus- työstään ja sen tavoitteista. Raportti tuo esiin sosiaalisen työllistämisen toimialan ohjauskäytäntöjä, tekee näkyväksi työn tekijät, heidän taustansa, asiakasryhmänsä sekä heidän omat käsityksensä työ- tehtävistään ja työnsä tavoitteista. Toisaalta se avaa ohjaustehtävissä toimivien käsityksiä tasa-arvosta osana ohjaustyötä.

2006, 60 s.

Kirja on tulostettavissa internetistä osoitteesta: www.vates.fi/kirjat

Eriytystyöllistämisen julkistaloudellinen kannattavuus

Kari Karhu

Paras julkistaloudellinen hyöty saavutetaan tukemalla työllistymistä yritysorganisaatioissa ja tekemällä julkiset hankinnat kotimaisilta sosiaalista vastuuta kantavilta yrityksiltä.

Tähän johtopäätökseen päätyy tutkija Kari Karhu erityistyöllistämisen julkistaloudellista kannattavuutta koskevassa selvityksessään.

Kari Karhun tutkimus on tehty Kestävä työllisyyttä sosiaalisissa yrityksissä -projektissa.

2007, 18 sivua

Kirjanen on tulostettavissa internetistä osoitteesta: www.vates.fi/projektien-materiaalit

Säätiön julkaisujen tilaukset internetistä osoitteesta: www.vates.fi/julkaisut

Henkilöstö

Säätiön sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@vates.fi

Työllistämispalvelujen kehittäminen - FINSE-verkosto

Kehittämispäällikkö

Pauliina Lampinen

(09) 7527 5504, 050 408 7734

Projektipäällikkö, MOVE -projekti

Milja Louhela

(09) 7527 5526, 0440 724 944

Projektsuunnittelija, MOVE -projekti

Anne-Mari Ollikainen

(09) 7527 5525, 050 576 7514

Sosiaalinen yrittäjyys - SOFI-verkosto

Kehittämispäällikkö

Jarmo Kujanpää

(09) 7527 5567, 040 588 0007

Verkostojen sihteeri

Eija Andelin

(09) 7527 5501

Sosiaali- ja työvoimapolitiittinen vaikuttaminen Mielenterveyskuntoutuksen verkosto

Kehittämispäällikkö

Ellen Vogt

(09) 7527 5503, 0440 724 942

Tiedotussihteeri

Arto Vilmi

(09) 7527 5568

Viestintä

Tiedottaja

Juha Saarinen

(09) 7527 5506, 050 378 7959

Hallintoasiat

Toimitusjohtaja

Marjatta Varanka

(09) 7527 5505

Tiedotus- ja hallintos sihteeri

Marianne Kaunismäki

(09) 7527 5502

Talouspäällikkö

Pasi Ylipaavalniemi

(09) 7527 5508, 044 521 2133

Taloussihteeri

Vuokko Heikkilä-Kankkonen

(09) 7527 5509

Toimistoapulainen

Ella Rytönen

(09) 7527 5507

.LF14

Mikä VATESin verkostolle ja lehdelle nimeksi?

Ehdota säätiön uusiutuvalle verkostolle nimeä, joka soveltuu käytettäväksi sekä verkoston että VATESinfo -lehden nimenä.

Palkitsemme parhaan nimiehdotuksen tekijän konferenssimatkalla. Lisäksi kaikkien osallistuneiden kesken arvotaan neljä palkintoa VATESin vuoden 2009 koulutuksiin.

Lähetä nimiehdoksesi VATES-säätiöön viimeistään perjantaina 22.8.2008 mennessä Marianne Kaunismäelle joko sähköpostitse marianne.kaunismaki@vates.fi, tai kirjeitse osoitteella VATES-säätiö, Nimikilpailu, PL 40, 00621 Helsinki.

Uusi nimi julkistetaan 1.10.2008.

Lisätietoja:
www.vates.fi/nimikilpailu

